

## Hodjas hämnd

En turkisk berättelse.

Berättad av en man på Hvilans folkhögskola mars 2019

Det var en gång en man som hette Nasreddin Hodja. Han bodde i en by i Turkiet. Till honom gick man för att få kloka råd. En kall vinterkväll var Hodja bjuden hem till en av byns rikaste män. När de ätit och drack sitt kaffe började de prata om det kalla vädret. En ung man sa:

”Det är så kallt att när katterna hoppar mellan hustaken fryser de till is!”

Då sa Hodja:

”Så kallt är det väl ändå inte, ni överdriver. När jag var ung frös sjön så att vi kunde gå över isen till andra sidan av sjön. Nu för tiden klagar ni över hur kallt det är så fort det börjar snöa lite!”

När värden hörde detta, sa han:

”Hodja! Låt oss slå vad! Om du kan stanna ute hela natten, ska jag ordna en stor fest för dig och alla byborna. Om du förlorar så får du ställa till med fest för oss! Är du med på det? Och du får inte göra upp eld!”

Hodja gick med på vadet.

Han gick ut och satte sig under den stora platanen. Han frös. När natten var som kallast höll han på att ge upp. Men om han gjorde det skulle han bli tvungen att bjuda hela byn på fest, så han höll ut. Strax före gryningen kom några män från byn för att se efter om Hodja var kvar. När de fick syn på honom under det stora trädet blev de mycket förvånade.

”Hur kunde du sitta här ute i kylan hela natten”, undrade de.

”Fråga mig inte”, svarade Hodja, ”det var så kallt att jag kunde frusit ihjäl. Om det inte varit för ett litet ljus jag såg lysa från ett av husen där borta, skulle hela byn ha försvunnit i mörkret.”

Då ropade byborna:

”Du har förlorat vadet, Hodja! Du har tittat på ljuset från det där huset för att värma dig!”

De diskuterade saken. Hodja förstod att de inte skulle kunna komma överens.

”Nåja”, sa han, ”ikväll är ni alla bjudna till mig på fest!”

Nästa dag begav sig Hodja hem till mannen han slagit vad med.

”Det är ett hål i min stora gryta, och jag undrar om jag kan få låna en gryta av dig till i kväll.”

Det fick han. Hodja gick hem med grytan.

Sent på eftermiddagen gick Hodja åter till grytans ägare och bultade på hans dörr.

”Vad vill du nu då, Hodja?”

”Grytan du lånade mig blir för liten för min fest, kan du låna mig en som är lite större”, sa Hodja och lämnade tillbaka grytan. I grytan fanns en liten gryta.

”Men Hodja, varför har du ställt den här lilla grytan i den stora grytan?”

”Jo, medan din gryta var hemma hos mig födde hon ett barn...”

Grannen förstod inte riktigt men blev glad över den nya grytan. Han bar in de två grytorna och kom tillbaka med en större.

Hodja börjar bli gammal och håller nog på att förlora förståndet, tänkte grannen småskrattande för sig själv.

På kvällen kom gästerna, de gladde sig åt att det varit så lätt att lura Hodja. Mitt på golvet stod redan den stora brickan dukad. Gästerna slog sig ner. Tiden gick. De väntade på maten och blev allt hungrigare. Till sist kunde de inte låta bli att fråga:

”Ska du inte ta fram maten snart; Hodja?”

Hodja reste sig och gick ut i köket. Genom dörröppningen kunde byborna se den stora grytan som var upphängd i ett rep från taket. Men där fanns ingen eld! I stället stod ett litet, litet stearinljus som brann med flämtande låga under grytan.

”Hodja, man väl inte laga mat i en så stor gryta med bara ett stearinljus”. Hodja svarade:

”Varför inte! Om jag kunde värma mig en hel natt med det lilla ljuset långt bortifrån byn, varför skulle jag

då inte kunna laga mat på ett stearinljus?"

Byborna kände sig lurade av Hodja. Men arga kunde de inte bli, för de visste ju att de varit orättvisa mot Hodja.

Nästa dag kom grytans ägare till Hodja för att hämta tillbaka sin gryta. Då sa Hodja:

"Jag är ledsen, min vän, men det har hänt någonting tråkigt. Din gryta är död."

"Hur kan en gryta dö? Du skojar väl..."

Hodja svarade:

"Du tror att en gryta kan föda, då måste du ju tro att den också kan dö!"

Och grannen fick vända tomhänt hem.